

**A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde
Körúti Tagóvodájának**

NEVELÉSI SAJÁTOSSÁGAI

2018

Helyzetelemzés

Programunk tartalmazza azokat a helyi sajátosságokat, specialitásokat, sajátos, egyéni célokat, feladatokat, jellemzőket, melyek a Salgótarjáni Összevont Óvoda Pedagógiai Programjában megfogalmazott általános irányokon, alapelveken, tartalmakon kívül, a mi intézményünkre vonatkoznak.

Óvodánk 1976-ban nyílt meg a Fáy András körúton, egy négyemeletes panelház földszintjén. Családias óvodánkba a lakótelepről érkező gyermekek járnak. Vidám, tevékenységekkel teli napjaikat csendes, nyugodt, jó levegőjű kertvárosi környezetben, esztétikus, jól felszerelt épületben, és gazdag játéktevékenységre alkalmat adó parkosított játszóudvaron tölthetik.

Parkosított udvarunkon nagyrészt füves terület, betonozott rész, és fedett terasz ad lehetőséget a változatos mozgásra, játékre. Óvodánk tárgyi felszereltsége sokoldalúan biztosítja a gyermekek nevelését.

Vegyes életkorú csoportszobáink alapterületét galériákkal növeltük meg. Tornaszobát alakítottunk ki, ahol a városban elsőként a mozgásigény kielégítésére, műfal mászásra alkalmas falat is létrehoztunk.

Óvodánk nyitott, a szülők többsége rendszeres résztvevője rendezvényeinknek, érdeklődők, együttműködők, segítőkészek. Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a családokkal szorosan együttműködve, a családi nevelésre építve, a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni fejlődési ütemét figyelembe véve biztosítjuk személyiségük kibontakoztatását.

Pedagógiai munkánkban hangsúlyos szerepet kap gyermekeink környezettudatos nevelése, melynek eredményeként pályáztunk a „Zöld Óvoda”, majd „Örökös Zöld Óvoda” címre, melyet el is nyert intézményünk. Ennek eredményeként Zöld Óvoda bázisintézményi megbízatást és „Madárbarát Óvoda” elismerést is kaptunk.

Egészséges életmódot hirdető szemléletünk erősítése ezzel párhuzamosan zajlott, mely meghatározó eleme lett óvodánk sajátos arculatának. Óvodánk felnőtt közössége életmódjával és munkájával pozitív mintát igyekszik nyújtani a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az egészséges életvitel alakítására.

Helyi adottságainkból és a felnőttek elhivatottságából adódó jól bevált, speciális gyakorlataink kapcsán folytatjuk referencia intézményi tevékenységeinket, mely kidolgozott „Jó gyakorlataink” által kínál adaptálható mintákat más intézmények számára.

Mottónk:

„Nem kárhoztatnánk-e az olyan kertészt,
ki egyaránt öntözne minden növényt,
mellőzve sajátos természetüket?”
/Fáy András/

Tevékenységek központú pedagógiai programunkra épülő munkánk vezérfonala a teljes nevelési folyamaton keresztül megvalósuló tevékenységekre épülő gyermekközpontú nevelés, amely alapján elsősorban kooperációra és kommunikációra kívánjuk képessé tenni óvodáskorban a gyermekeket. Személyiségük fejlesztését egyéni adottságaikból kiindulva a szükségletek, tevékenységek, képességek figyelembevételével valósítjuk meg.

Óvodai programunk speciális nevelési céljai

- Tevékenységek központú Pedagógia Programunk által gyermekeink személyiségének sokoldalú kibontakoztatása a célunk, játékos tevékenységeken keresztül, tevékenységek által; kiemelten figyelve a kommunikációs és kooperációs képességek fejlődésére.
- Speciális célunk a környezettudatos magatartásra és egészséges életmódra nevelés szemléletének megalapozása, szokásainak kialakítása óvodáskorban.

Óvodai nevelésünk sajátos feladatai

1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben, és a mi intézményünkben különösen felértékelődött, fontossága meghatározza az egészséges életvitel igényének alakítását, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítását, a környezettudatos magatartás megalapozását gyermekeink és családjaik életében.

2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Gyermekeink kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődése érdekében megteremtjük az érzelmi biztonságot, az értékrend kialakulásának lehetőségét, a derűs, kiegyensúlyozott szeretetteljes légkört.

Az óvodai élet megkezdése előtt, leendő óvodásaink bármikor bejöhethetnek egy-egy rövid időre ismerkedés céljából, mellyel már megalapozhatjuk a korai pozitív érzelmi kötődést.

Igyekszünk megismerni a gyermekek igényeit, családból hozott szokásait. Előnyben részesítjük az „anyás” beszoktatást.

Intézményünkben a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az elfogadást és, megértésen alapuló multikulturális nevelés integrációs lehetőségeit.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében pozitív együttműködésre törekszünk elsősorban a családokkal, valamint a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv fejlesztése nevelői tevékenységünk egészében jelen van. Gyermekeink neveléséhez valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosítunk.

Hagyományos ünnepeink

Óvodai ünnepeink, ünnepélyeink a hagyományok ápolása szempontjából rendkívül fontosak, hiszen kultúránk megismertetésében, egyéni arculatunk kialakításában is kiemelkedő jelentőségűek. Jó lehetőségeket teremtenek a szülőkkel való találkozásra, szoros együttműködésre. Az ünneplés lényege sokszor nem is maga az ünnep, hanem az a sok – sok előkészület, ami rengeteg tevékenységre, ötletek kidolgozására, önálló elképzelések megvalósítására, közösségi érzések alakítására együttműködésre, ráhangolódásra adnak lehetőséget.

Ünnep	Tartalom	Cél
<i>Gyermekek születésnapja</i>	A gyermekek születésnapjának megünneplése dallal, versel a csoportközösségekben, ajándékkészítés az ünnepeltnek	A közösség összetartó erejének erősítése
<i>Egészség hét</i>	A gyermekek ízelítőt kapnak a szüretelés folyamatáról, a befőzéssel, feldolgozással kapcsolatos munkafolyamatokról	Élmények biztosítása, munkára nevelés
<i>Zöldség és gyümölcs fesztivál</i>	Az egészséges táplálkozáshoz, életviteli szokásokhoz adunk ötleteket szülőknek és a lakótelepen élő kis közösségnek	Az egészséges életmód, táplálkozás szokásainak beépülése
<i>Apák napja</i>	Közös játék, barkácsolás az édesapákkal, nagyapákkal	Érzelmi kötődés erősítése
<i>Mikulás</i>	A Mikulás érkezését levélírás, rajzkészítés, dal-, verstanulás előzi meg, majd a kitisztított cipőjükbe várják a csomagokat	Az ajándékozás örömeinek átélése
<i>Karácsony</i>	Adventi koszorú készítése, felnőttek mesejátéka, közös ünneplés, ajándékozás	Érzelmi ráhangolódás a szeretet ünnepére
<i>Lakótelepi karácsony</i>	Vidám játékkal köszöntjük a lakótelepen élőket, akiket ezután vendégül látunk óvodánk udvarán	A közösség összetartó erejének formálása

Városi Mű-falmászó Találkozó	Lehetőséget adunk a város óvodásainak a jelmezes sportolási, ügyességi versengésre	Egészséges versenyszellem alakítása
Farsang	A gyermekek jelmezbe öltöznek, és vidám játékokkal ünnepelnek	Népi hagyományok felelevenítése
Március 15.	Kirándulást szervezünk Somoskőbe, vagy a Kossuth szoborhoz, ahol dallal, verssel, saját készítésű zászlókkal, kokárdákkal ünnepelünk	A hazához való kötődés erősítése
Húsvét	Tojásokat díszítünk változatos technikákkal és az udvaron szervezzük a tojáskeresést	Népszokásokkal való ismerkedés
Anyák napja	Az édesanyákat és nagymamákat köszöntjük közös játékdélutánunkon	Érzelmi kötődés erősítése
„Fussunk együtt!”	Családi futóversenyt szervezünk, melyet jó hangulatú közös piknikezéssel színesítünk	Az együttmozgás örömeinek átélése
Gyermek-heti programok	Változatos, élményekkel teli gyermekprogramok, családi vetélkedő és egyéb lakótelepi rendezvényeink megszervezése	Az együttlét, a közös élmények átélésének biztosítása
Iskolába készülő gyermekek napja	A gyermekhét záró momentuma, amely kapcsán egyedi, különleges egész napos programokat szervezünk az iskolába készülő gyermekeknek	Az óvodához és a közösséghez fűződő érzelmi kötődés erősítése

Jeles napjaink

Jeles napjaink megünneplésébe a gyermekek által a szülőket is bevonjuk. Célunk ezzel, hogy a családok pozitív szemléletformálásában is némi szerepet játszunk. Ezekre a jeles napokra, több napon át, akár egy héten keresztül is készülünk, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodva. A témakörök keretében kiemelt helyet kapnak a növény és állatvilág, az élőlények védelme, gondozása témáink. Kísérletezünk, megfigyelünk, tevékenykedünk. Kiállításokat szervezünk, gyűjtőmunkákat folytatunk.

Együttműködési megállapodás alapján segítik ez irányú munkánkat a Bükki nemzeti Park Igazgatóság Baglyaskő-Vár Természetvédelmi Látogatóközpont szakemberi.

Minden ünnepnél fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek és a szülők már az óvodába lépve érzékeljék: ez a nap más, mint a többi!

1. Takarítási világnap szeptember 23.

Ezen a napon óvodánk udvarának takarítását, szépítését szervezzük meg. A szülőkkel együtt szemetet gyűjtünk, terepet rendezünk, ilyenkor jobban odafigyelünk környezetünk tisztaságára, szépítésére, parkosítására.

2. Állatok világnapja október 4.

Óvodánkban előadásokat, hosszabb kirándulásokat, túrákat szervezünk október első napjaiban. Állatokkal ismerkedünk, gondozásuk fontosságára hívjuk fel a figyelmet.

3. Víz világnapja március 22.

Sokféle kísérletet végzünk, vizsgáljuk a patak, a tó, a csapvíz tisztaságát, melyet össze is hasonlítunk. Kirándulunk a városi tóhoz, ahol a víz élővilágát kutatjuk, és játékos feladatok kapcsán irányítjuk a gyermekek figyelmét a víz tisztaságával, megóvásával, takarékossgal kapcsolatos teendőinkre.

4. Föld napja április 22.

A családokkal közösen kertészkedünk, szépítjük, parkosítjuk, „élhetőbbé” tesszük környezetünket. Kirándulásokat szervezünk a közeli várakhoz és hegyekbe. Földünk védelmében tevékenykedünk, újrahasznosítunk, szelektíven gyűjtünk, komposztálunk.

5. Madarak és fák napja május 10.

Ezen a napon fákat, bokrokat ültetünk óvodánk udvarán. „Madárbarát kertünkben” megfigyeljük és ismerkedünk a madarakkal, a róluk való gondoskodással.

Óvodai életünk megszervezése

1. Személyi feltételeink

Pedagógiai programunk, célkitűzéseinek megvalósítását 4 fő óvodapedagógus végzi, akik közül 3fő az alapképzettség mellett szakvizsgával is rendelkezik, és feltöltötte a pedagógus életpályamodell minősítéséhez szükséges portfóliót és pedagógus II. fokozatba került.

1 fő mesterpedagógus, INNOVÁTOR MESTERPROGRAMJÁNAK megvalósítását 2016. évtől végzi a nevelőközösség a szakmai munka megújítása céljából.

Munkánkat 2 fő dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens részben segíti, akik igazi partnereink a gyermekek nevelésében.

A dolgozók szakmailag jól képzettek, képesek a hatékony és minőségi munkavégzésre, és heti váltásban dolgoznak. Pedagógiai munkánkat logopédus, fejlesztő- és gyógypedagógus segíti heti rendszerességgel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködésével valósul meg.

Heti rend

Szokásrendszerünk segítségével napi életünk megszervezését teszi lehetővé a heti rend. Úgy állítjuk össze, hogy jusson elegendő idő, a tervezett tevékenységekre, kezdeményezésekre, növekvő időtartamú csoportos foglalkozások tervezésére, szervezésére, ötletek, javaslatok meghallgatására, kipróbálására. A műveltségi területek a hét egy-egy napján betervezettek, de ezeket az aktualitásoknak és a váratlan eseményeknek megfelelően rugalmasan változtatjuk. A mindenkor érvényes és aktuális napirend és heti rend a csoportnaplókban található.

5. Óvodánk kapcsolatai

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező.

Óvodánk és a család együttműködése

Óvodánk elsősorban a családok felé nyitott, akikkel változatos a kapcsolattartásunk: óvodai beiratkozás, családlátogatás, beszoktatás, szülői értekezletek, fogadó órák, munkadélután, közös kirándulások, ünnepek, ünnepek előtti közös ajándékkészítés – vásár, gyermek-heti rendezvénysorozat, aktualitásoknak megfelelő programok.

Szülői Szervezetünk tagjai együttműködő, kezdeményező partnereink, akik aktív segítőkink közös rendezvényeink szervezésében, lebonyolításában.

Óvodánk és az iskola együttműködése

Óvodánk nevelőtestülete a SÁIK Kodály Zoltán Tagiskola nevelőtestületével tart szorosabb pedagógiai kapcsolatot, mivel lakóterületünk gyermekei zömmel ebben az iskolában kezdik meg tanulmányaikat. Kapcsolatunk célja olyan együttműködés kialakítása, amely a gyermekek óvodából az iskolába való átmenetét, valamint az „egyívű fejlesztést” könnyíti meg. Fontosnak tarjuk munkánk eredményességének visszacsatolására az első osztályos nevelők jelzéseit. Kapcsolattartásunkat összekötő pedagógus segíti.

Egyéb kapcsolataink

Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

2011-től bázisóvodaként, olyan változatos, érdekes programokat szerveznek, melyek színesítik és élményekben gazdag óvodai életet biztosítanak gyermekeinknek.

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködési megállapodás alapján, gyermekeink havonta vesznek részt környezetvédelemmel kapcsolatos játékos bemutatókon, programokon.

Kiemelt tevékenységi területeink

1. Környezettudatos nevelésünk, tevékenységeink

Gyermekeink környezettudatos nevelésének alapelve a természet szeretetére, tiszteletére nevelés. A közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építve, a környezetre figyelő magatartás kapcsán azokat a szokásokat, magatartásformákat alakítjuk ki, melyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják.

Gyermekeink környezetvédelmi szemléletformálásában alapvető jelentőségű a felnőtt modell szerepe, vagyis az óvoda dolgozóinak személyisége, és egyben környezetkultúrája. Viselkedésünk, az általunk tanúsított környezeti vonatkozású cselekvések (tisztasággal, hulladékkal, élőlényekkel, energiával kapcsolatban) a gyermekek számára olyan minták, amelyeket mélyen bevesznek, és követnek. Dolgozói közösségünk elhivatott ez irányban.

Helyi adottságunkból kiindulva hosszú évek óta foglalkozunk kiemelten a fenntartható fejlődés érdekében végzett környezettudatos neveléssel, mely személyiségformáló, szokáskialakító szerepét tekintjük nevelésünk vezérfonalának. Kiemelten kezeljük a vizsgálódásokat és kísérletezéseket, melyek közben a gyermekek élményként élik meg a környezeti, természeti csodák felfedezését.

A környezetbarát életmód és környezeti tudatosság átfogó módon teszi óvodánkat a fenntartható szemléletet közvetítő és képviselő intézménnyé, ahol szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, energiatakarékosságra való odafigyelés, az ivóvízzel való ésszerű takarékoság, és sok-sok egyéb program zajlik folyamatosan és megtervezett módon.

Óvodánk udvara, a közeli erdő, a kiskert gondozása átéléses élményeket biztosít gyermekeink számára. Mindkét csoportban van élősarok, akvárium, mely lehetőséget ad a napi rendszeres növény- és állatgondozásra.

A környezet lehetőségeit kihasználva sok időt töltünk a közeli erdőkben. Közös kirándulásainkat, terepjárásainkat, hátizsákos túrázásainkat alapos felkészülés előzi meg. Az erdőben egyszerű eszközökkel, egyszerű felfedezéseket, vizsgálódásokat végzünk.

A természet elhullajtott kincseiből, termésekből, levelekből, gallyakból a gyermekek fantáziájuk, elképzelésük szerint „alkotnak” a „Land Art” művészeti ág alkalmazásával.

Kirándulásaink során gyűjtögetett erdei, mezei terméseket különböző tevékenységeink során hasznosítjuk. Környezetünkben megfigyeltetjük az évszakok szépségeit, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit, állatait. Óvodánk udvarán található növényeken, fákön, bokrokon észrevetjük a változásokat, óvjuk, gondozzuk őket.

Mit tesznek még óvodás gyermekeink környezetünk védelméért?

- ***Szelektív hulladékgyűjtés***, mely jól bevált szokás csoportjainkban. A gyermekek külön gyűjtik a papír hulladékokat a szerves hulladékoktól, melyeket újrahasznosítunk.
- ***Komposztálás***, mely kiskertünk talajának gazdagításához járul hozzá. Gyermekeink saját kis szerszámaikkal dolgozzák be az érett komposztot, hogy az elősegítse gazdagabb termésünk kialakulását.
- ***Újrahasznosítás*** „újra papír” készítéssel az összegyűjtött papírhulladékokból. A gyermekek kedvelt tevékenységei közé tartozik ez a hagyománnyá vált folyamat.

2. Egészséges életmódra nevelésünk

Az egészséges életmódra nevelésnek a nevelési folyamat minden mozzanatában meghatározó, alapozó szerepe van, tehát programunk lényeges személyiségformáló része.

Mozgás

A mozgásra lehetőség szerint mindig a szabadban keresünk lehetőséget. A foglalkozások megvalósításához megfelelő nagyságú és adottságú udvarral, tornaszobával rendelkezünk. A nagyobb gyermekek vízhez szoktatásban vesznek részt, ahol képzett oktató foglalkozik velük. Gyermekeink lúdtalp és gerinc deformitásának megelőzése érdekében óvodapedagógusaink szakmai munkaközösségi foglalkozások keretében tartásjavító prevenciós gyakorlatsort sajátítottak el, melyet mindig beépítünk a szervezett mozgásfejlesztő tevékenységeinkbe.

Naponta, délelőtt mindennapi mozgást tartunk mindkét csoportban, melynek középpontjában a természetes mozgások, játékok állnak.

Óvodánk „Ovi- Foci” keretén belül vesz részt az „OTP-MOL Bozsik programban”.

A mozgásos foglalkozások kötött jellege nem jelent kényszert a gyermekek számára, annál is inkább, mivel a játékot, a játékosságot alapvető eszközként alkalmazzuk. Foglalkozást a csoportokban heti egy-egy alkalommal szervezünk. Az iskolába készülő gyermekeink csoportközi szervezéssel heti egy közös foglalkozáson vehetnek részt.

Teraszos elrendezésű udvarunk füves, betonos területei sokféle futó-, labdajátékra, rollerozásra, kerékpározásra adnak lehetőséget. Esős idő esetén is tudjuk biztosítani fedett teraszunkon a szabad játék és mozgás lehetőségét.

2007-ben tornaszobánkban megépítésre került az ország első óvodás műfala, mely által különleges, speciális mozgásformákat sajátíthatnak el a gyermekek. A különleges extrém sport gyakorlásával a biztonságos elsajátítás, a veszélyérzet bizonyos keretek közötti kezelése,

felelősségérzet megalapozása, kialakítása a célunk. Óvodánkban lehetőséget biztosítunk a város valamennyi óvodás gyermeke számára, hogy heti egy alkalommal szülőkkel együtt gyakorolhassanak. A családok bevonásával célunk a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönzés, valamint a gyermekekkel való közös tevékenységek tartalmasabbá tétele. Minden évben megrendezzük óvodánkban a hagyományos Városi Óvodás Műfal Mászó Találkozót, amelyen a város valamennyi óvodájából, a legügyesebb gyermekek vesznek részt.

Egészséges életvitel

Óvodánkban jól bevált szokás, hogy a szülők által hozott gyümölcsökkel, zöldségekkel kiegészítjük a konyha által biztosított rágcsáló napokat, melyek az egészséges táplálkozás és életmód alapját képezik. Ennek kapcsán a szülők szemléletét is próbáljuk formálni a gyermekek születésnapjának megünneplésekor.

Kiskertünkben a gyermekek által ültetett és gondozott zöldségek nyers elfogyasztásával, feldolgozásával a mindennapi vitamin szükségletet pótoljuk, a gyógynövények használata során pedig megismertetjük a gyermekeket azok egészségmegőrző szerepével.

Rendszeres látogatói, résztvevői és műsoradói vagyunk a Kertbarát-kör kiállításának, ahol kevésbé ismert zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedhetnek meg a gyermekek.

A védőnővel, a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei szervezetével rendszeres a kapcsolatunk, akik egészségügyi szűréseket, illetve szükség szerint rendezvényeinken egyéb programokat szerveznek óvodánkban.

Évente rendszeres fogászati szűrésre visszük gyermekeinket

Körúti Tagóvoda nevelőtestülete